

Gólvklæðningurinn

Gólvklæðningurinn fævnir yfir eitt ógvulga stórt úrval av ymskum evnum so sum træ, tundur, vinyl, linoleum, gummi, keramik, tegul, natúrsteinar, terrazzo, glasfipur og teppi.

Öll hési evni hava ymskar eiginleikar hvat viðvíkur sliti, reingerð, hvussu tøy eru at ganga á — í skóm ella á leistum — og útstjónd. Og tí er tað ofta torført at velja tann rætta gólvklæðningin til endamálið.

Byta vit húsini upp í fylgjandi bólkar:

1. Køkur, alrúm, wc, bað, gongd og durur
2. stova, spísistova og kemur
3. Vaskirúm, amboðsrúm og onnur hjárum

Sígga vit, at hvat viðvíkur bólk 1, hevur tað størsta týðning her, at gólvklæðningurinn fyrst og fremst er slitstærkur, ikki rínur av væl við vætu, kemisk evni og skitt og er lættur at reingera, samtundis sum gólvio t.d. í baðstovuini ikki eigur at gerast ov hált, tá ið væta kemur á.

Viðvíkjandi bólk 2, hevur útstjóndin her oftast størri týðning enn t.d. slit. Eisini hevur tað stóran týðning her, hvussu gólvio er at ganga á og kanska serliga á leistum.

Viðvíkjandi bólk 3, verða ikki heilt so stór krav sett, bert eigur gólvio her at tola stoytir av amboðum og tólum, og so eigur tað at kunna reingeraast og at tola vætu og kemisk evni so sum olju, reinsievi o.a.

Trægólv

Hesin gólvklæðningurinn er annaðhvørt brettr úr t.d. gran ella furu, ella parketfjalar úr t.d. eik, ask ella bók.

Brettigólvini eru sum oftast sjálvberandi, t.v.s. at tøy ikki nýtast eitt undirlag, men kunnu neglast beinleiðis niður í bjálkarnar. Tó finnast eisini sonevnd »dekkbrett«, ið eru tynri og tí mugu leggjast antin á plátur ella t.d. eitt gamalt gólv, ið er frammanundan. Gran og fura eru bleyt træsleg og tola tí ikki so væl stoytir. Vanliga verða hesi gólv lakerað, men ein annar háttur at viðgera tøy er at hvítskúra tøy, ella sum tað eisini nevnt, at lútvíðgera tøy. Meðan lakkioð bert leggur seg sum eina skón omaná viðin og tí má smyrjast um aftur regluliga, treingir lútvíð-

gerðin inn í træið og so við og við »mettara« tað. Manna-gongdin við lútvíðgerð er henda: Gólvio verður strokið við kálkvatni (1 kg. hydrat-kálk til 10 l av vatni). Tá ið tað er turt, verður tað dustsogið og síðani skúrað við sápuvatni (1/2 kg av brúnari sápu til 10 l av vatni) nakrar ferðir. Gólvio verður so hereftir vaskað við sápuspáslúti so hvørt tað verður dálkað. Fyri hvørt umfar verjir gólvio betri og betri ímóti skitti, men tó kann tað ikki ráðast til at nýta lútvíðgjørt gólv, har nógvgongd er (trafikkur).

Parketgólv fáast sum massiv bretti, ella sum laminerað brettir, har bert tað ovasta lagið er úr einum hørðum viðaslagi, meðan undirlagið er úr bleytari og bligari tilfari. Parketbrettini kunnu bæði vera sjálvberandi ella sum »dekkbrettir«. Gólvini fáast í ymskum mynstrum og tøy tola rættliga væl stoytir og slit, men kunnu har aftur ímóti vera nóg so hált at ganga á, t.d. tá ið tøy eru ný-lakerað.

Ansast má eftir, bæði hvat viðvíkur vanligum brettum og parketbrettum, at tøy eru væl »lagraði« tá ið tøy verða lögð út. Eru brettini ov vát, vilja tøy, tá ið hitin hevur turkað tøy, trækja seg saman og tá verður eitt glopp ímillum tøy. Eru tøy ov turr í mun til umstøðurnar í húsini, vilja tøy súgva vætu í seg og tá kunnu tøy víðkast so mikið, at tøy bukla upp. Í hesum seinna færinum hevur tað tí stóran týðning, at viðurin fær loyvi at liggja nakrar dagar útpakkadur (parket er oftast pakkað inn í lufttættar folioposar), so hann fær høvi til at laga seg eftir umstøðunum, áðrenn hann verður útlagdur. Í hesum sambandi skal líka viðmerkast, at viður bert »arbeiða« eftir breiddini. Hann er so at siga heilt støðugur eftir longdini.

Í dag fáast nú eisini spen-plátubrettir, ið eru klædd ovast við einum lagi av 3–4 mm tjúkkum finéri. Hesi »arbeiða« ikki og tøy fáast í ymskum breiddum. Tó mugu tøy lakerast rættliga ofta, um ikki finerið skal slíast av skjótt.

Tundur

Tundur (kork) eru samantrýstir og límaðir træmolar, ið eru skorðnir upp í plátur t.d.

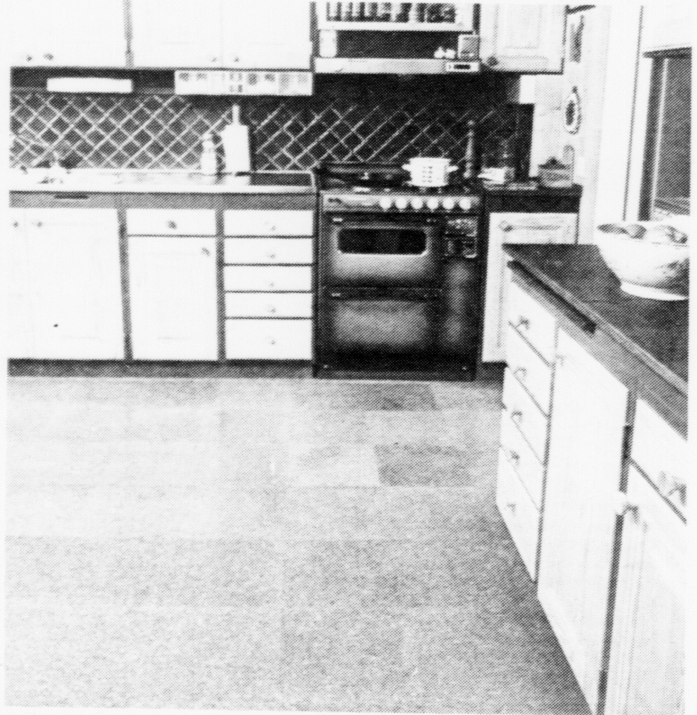
300 x 300 x 6 mm í stødd. Tær fáast í ymsum litum og mynstrum. Uppaftur eitt slag fæst við einum álmaðum slitlagi av klárum vinyl. Hetta lagið er ógvuliga slitsterkt og tí eru hesar plátur oftast bert 3 mm tjúkkar, men í hesum sambandi skal viðmerkast, at fyri tað fyrsta fer tundurnemið hervið burtur og fyri tað næsta so elvir hetta slitlag til »statistisk elektrisitet«, ið kann vera nokk so óbehagiligt fyri nakur.

Tær óviðgjørdu tundurplátur (6 mm) verða smurdar við lakki í á vatnbasis) einar 5–7 ferðir. Hetta lakk treingir niður í tundurevnið og bindur tann ovasta partin, so hann bæði verður slitsterkari og verjir ímóti skitti o.ð. Og til seinast kann eg nevna, at hesin viðgerðarháttur ikki elvir til »statistisk elektrisitet«.

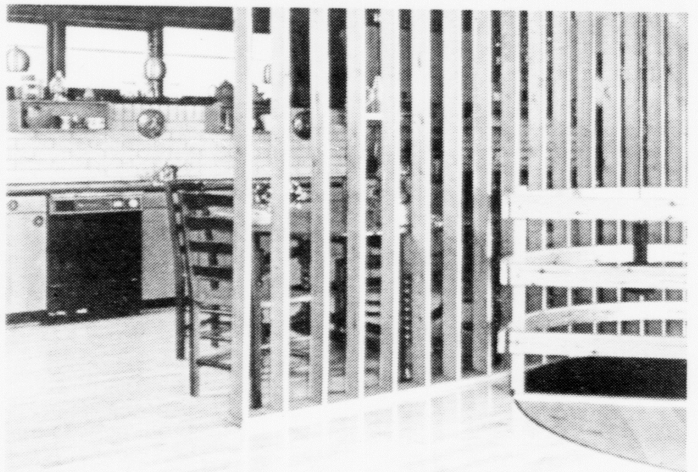
Tundur er eitt bleytt evni at ganga á, tí er tað ógvuliga væl hóskandi í búrumunum í húsini. Tað kann eisini væl nýtast í køkinum, men eigur ikki at verða nýtt sum gólvklæðningur í vátum rúmunum sum í baðstovu og wc ella í vætukendum kjallarárum. Tundur kann fáa merki av, at spískir lutir verða trýstir niður í tað, men er holið ikki ov stórt, letur tað seg aftur við tíðini.

húsa-teigur

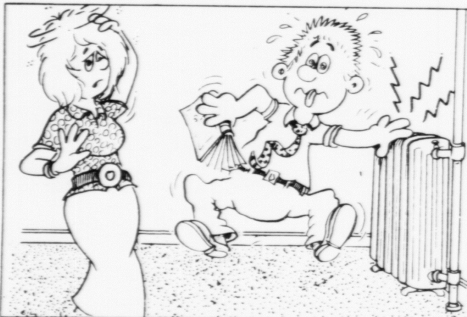
v/ Bjarka Højgaard
møbla- og innrætt-
ingararkitekti DMI

Tundur (kork) er bleytt og behagiligt at ganga á og toli eisini at verða nýtt í køkinum

Parketgólv fáast í ymsum træslegum og mynstrum. Tøy kunnu nýtast í øllum rúmunum uttan í bað, wc og øðrum vátum rúmunum

Ansast eftir ikki at velja ein gólvklæðning, ið gevur »statistisk elektrisitet«